

Preverovanie zahraničných investícií: Nová podmienka M&A transakcií

Marec 2023

Grow | Protect | Operate | Finance

Dňa 1. marca 2023 nadobúda účinnosť zákon o preverovaní zahraničných investícií, ktorým sa zavádza komplexný mechanizmus preverovania zahraničných investícií v Slovenskej republike.

Slovensko sa tak zaraďuje k mnohým štátom, ktoré v posledných rokoch zaviedli rôzne režimy kontroly zahraničných investícií (*FDI control*). Novým zákonom sa ruší doterajší režim kontroly niektorých transakcií, ktorý bol v roku 2021 narychlo upravený v zákone o kritickej infraštruktúre. Nový režim je v medzinárodnom porovnaní štandardnejší a zapadá do rámca nariadenia EÚ.

Cieľom zákona by nemalo byť zníženie prílevu zahraničných investícií na Slovensko, ale iba zavedenie možnosti posudzovať zahraničné investície z dôvodu ochrany bezpečnosti a verejného poriadku SR, resp. EÚ.

Aplikačná prax ukáže, či bude tento cieľ naplnený.

Kto je podľa zákona zahraničný investor?

- 1) Vo všeobecnosti sa za zahraničného investora bude považovať každá osoba mimo EÚ — t. j. ak nie je občanom EÚ, resp. nemá sídlo alebo miesto podnikania v EÚ.
- 2) Za zahraničného investora sa však budú považovať aj osoby, ktoré sú síce občanmi EÚ, resp. majú sídlo alebo miesto podnikania v EÚ, avšak sú ovládané osobou mimo EÚ, prípadne orgánom verejnej moci tretej krajiny, takáto osoba je ich konečným užívateľom výhod, alebo takáto osoba financuje transakciu.

Na aké typy podnikov a zahraničných investícií sa bude zákon vzťahovať?

Zahraničná investícia je každá investícia (bez ohľadu na jej výšku) uskutočnená zahraničným investorom, ktorá mu umožní priamo alebo nepriamo nadobudnúť cieľovú osobu, vykonávať v nej účinnú účasť alebo kontrolu, alebo nadobudnúť podstatné aktíva.

Nie je pritom podstatné, či ide o plánovanú investíciu alebo sa jedná o dôsledok výkonu záložného práva, exekúcie alebo iného vykonávacieho práva.

Zákon rozlišuje medzi dvomi typmi investícií:

- 1) **kritická zahraničná investícia** je nadobudnutie (alebo prekročenie) podielu 10%, 20%, 33% alebo 50% v cieľovej osobe v nasledovných sektoroch¹:
 - určené výrobky (najmä zbrane, výbušniny, pyrotechnické výrobky);
 - výrobky obranného priemyslu;
 - položky s dvojitým použitím;
 - biotechnológie;
 - kritická infraštruktúra;
 - základná služba podľa predpisov o kybernetickej bezpečnosti;
 - digitálna služba v oblasti cloud computingu;
 - národné prostriedky šifrovej ochrany;
 - mediálne služby;
 - platformy na zdieľanie obsahu (pri ročnom obrate nad 2 mil. eur);
 - vydávanie periodickej publikácie;
 - prevádzkovanie spravodajského webového portálu;
 - tlačová agentúra.
- 2) **(bežná) zahraničná investícia** je nadobudnutie (alebo prekročenie) podielu 25% alebo 50% v akejkoľvek cieľovej osobe s výnimkou sektorov vymenovaných vyššie (bez ohľadu na obrat cieľovej osoby alebo hodnotu transakcie).

Za zahraničnú investíciu sa však nepovažuje:

- investícia, ktorá je medzi spriaznenými osobami (teda vnútrogrupinové reorganizácie);
- zriadenie záložného práva; alebo
- transakcia v rámci bežného obchodného styku na účel predaja alebo nákupu tovaru, výrobkov, zásob alebo služieb.

Kedy bude preverovanie povinné?

Nadobúdateľ je povinný podať žiadosť o preverenie investície iba v prípade kritických zahraničných investícií.

V ostatných prípadoch, teda pri bežnej zahraničnej investícii, je podanie žiadosti fakultatívne.

Vzhľadom na to, že ministerstvo hospodárstva môže z úradnej moci začať proces screeningu aj dodatočne (v lehote dvoch rokov od uskutočnenia transakcie) a prípadne uložiť povinnosť zahraničnému investorovi zvrátiť uskutočnenú transakciu, je potrebné vždy vyhodnotiť konkrétnu mieru rizika.

Ako bude prebiehať proces preverovania zahraničnej investície?

Príslušným orgánom na vykonanie screeningu je ministerstvo hospodárstva.

¹ Okruh sektorov je ustanovený v [nariadení vlády](#).

Konanie sa môže začať na žiadosť zahraničného investora alebo ho môže začať ministerstvo hospodárstva z úradnej moci.

Toto konanie má viacero fáz, medzi základne fázy patrí:

1) **Posudzovanie rizika negatívneho vplyvu zahraničnej investície:**

- táto fáza sa uplatňuje iba v prípade „bežnej“ zahraničnej investície;
- ministerstvo hospodárstva informuje o začatí konania ministerstvá vnútra, obrany, zahraničných vecí a prípadne iné dotknuté ministerstvá, ako aj policajný zbor a spravodajské služby (tzv. konzultujúce orgány); tieto orgány poskytnú do 30 dní svoje stanovisko k riziku negatívneho vplyvu zahraničnej investície;
- ak nebolo zistené riziko, ministerstvo hospodárstva o tom zašle potvrdenie zahraničnému investorovi a cieľovej osobe;
- ak sa zistí riziko negatívneho vplyvu, ministerstvo hospodárstva začne nižšie uvedený proces preverovania.

2) **Preverovanie zahraničnej investície:**

- uplatňuje sa v prípade kritickej zahraničnej investície a v prípade „bežnej“ zahraničnej investície (ak sa zistí riziko negatívneho vplyvu v rámci prvej fázy);
- ministerstvo hospodárstva opäť informuje konzultujúce orgány a tie poskytnú svoje stanovisko do 40 dní;
- následne ministerstvo hospodárstva vypracuje návrh záverečného stanoviska o (i) povolení, (ii) podmienanom povolení, alebo (iii) zamietnutí zahraničnej investície; k tomuto návrhu sa môžu zahraničný investor a cieľová osoba vyjadriť do 15 dní (tento proces sa označuje aj ako konzultácie);
- po konzultáciách ministerstvo hospodárstva vydá rozhodnutie o povolení zahraničnej investície alebo jej podmienanom povolení (v takom prípade určí aj mitigačné opatrenia) alebo predloží vláde stanovisko o zamietnutí zahraničnej investície; ak vláda so stanoviskom súhlasí, ministerstvo hospodárstva vydá rozhodnutie o zákaze zahraničnej investície; ak vláda nesúhlasí zahraničná investícia sa povoľuje;
- ak ministerstvo hospodárstva nevydá rozhodnutie alebo nepredloží vláde záverečné stanovisko do 130 dní odo dňa začatia preverovania, má sa za to, že zahraničná investícia nemá negatívny vplyv; zákon však neuvádza žiadnu lehotu, v ktorej má byť záverečné stanovisko posúdené vládou.

Proti rozhodnutiu možno podať rozklad, o ktorom rozhoduje minister hospodárstva, a následne správna žaloba na Najvyšší správny súd SR.

Aké sú praktické dopady na M&A transakcie?

Nový režim môže mať zásadný vplyv na priebeh transakcie. Z praktického hľadiska je dôležité poukázať najmä na nasledujúce:

- v prvotných fázach transakcie bude potrebné posúdiť, či bude podliehať povinnému screeningu (teda či pôjde o kritickú zahraničnú investíciu);
- ak nepôjde o kritickú, ale o „bežnú“ zahraničnú investíciu, bude potrebné posúdiť mieru rizika toho, že by ministerstvo hospodárstva transakciu dodatočne preverilo z úradnej moci a na základe toho zväziť, či pred uzavretím transakcie požiadať o fakultatívne preverenie;
- screening bude potrebné zohľadniť v rámci časového plánu transakcie, keďže ten môže trvať až 130+ dní;
- kritická zahraničná transakcia sa nemôže uzavrieť bez predchádzajúceho schválenia (v prípade porušenia je možné uložiť pokutu až do výšky rovnajúcej sa hodnote kritickej zahraničnej investície alebo 2 % súčtu celkového čistého obratu dosiahnutého zahraničným investorom, resp. ovládajúcou osobou);
- pri uskutočnení zahraničnej investície bez predchádzajúceho schválenia môže ministerstvo hospodárstva začať konanie o preverovaní uskutočnenia transakcie z úradnej moci a zahraničnému investorovi uložiť povinnosť zvrátiť transakciu (toto oprávnenie možno využiť do dvoch rokov od uskutočnenia transakcie).

Kontakty

Juraj Gyárfáš

Partner, Bratislava

T +421 2 2066 0239

juraj.gyarfas@dentons.com

[LinkedIn profil](#)

Tomáš Pavelka

Advokát, Praha/Bratislava

T +420 236 082 222

tomas.pavelka@dentons.com

[LinkedIn profil](#)

Norbert Vizvári

Advokátsky koncipient, Bratislava

T +421 2 2066 0425

norbert.vizvari@dentons.com

[LinkedIn profil](#)

ABOUT DENTONS

Dentons is designed to be different. As the world's largest law firm with 20,000 professionals in over 200 locations in more than 80 countries, we can help you grow, protect, operate and finance your business. Our polycentric and purpose-driven approach, together with our commitment to inclusion, diversity, equity and ESG, ensures we challenge the status quo to stay focused on what matters most to you.

dentons.com